

Pressmeddelande 2013-08-20

Med anledning av de gruv- och prospekteringsprojekt som inkräktar på flera områden i Sápmi vill Landspartiet Svenska Samer (LpSS) göra följande uttalande. Det finns flera aktuella pågående exploateringar där nuvarande mineralagstiftning och prospekteringssystem drabbar våra lokalsamhällen hårt genom stora ingrepp men även genom konflikter, maktlöshet och folkrättsliga övertramp – t.ex. nu i Gállok/Kallak (Jokkmokk) Lule älv, Rönnbäck (Hemavan Tärnaby) Ume älv och områden kring Rakkuri (Kiruna) Kalix- och Kaitums älvdalar, därför måste Sveriges regering och riksdag ta ansvar för nuvarande situation snarast.

Landspartiet Svenska Samer motsätter sig starkt Sveriges rådande mineralpolitik där urfolksrättigheter kränks. Samer är enligt Sveriges grundlag ett folk, och liknande andra urfolk i världen, skall även samer räknas som ett folk där alla samers lika värde beaktas. Sverige måste som gruvnation agera förebild för hur man agerar i dessa frågor, och göra det snarast.

Sverige måste kunna visa att man kan värna natur, miljö, hälsa, urfolk och långsiktigt hållbar utveckling – en viktig markering mot dessa exploatörer som verkar såväl i Sápmi som i andra delar av världen. Urfolket samerna har rätt till sin kultur, sitt språk, sina traditionellt brukade områden samt rätt att föra sitt kulturarv vidare till sina barn. Samer idag lever och verkar inom en mängd olika områden, kopplingen till mark och vatten är dock stark och fullständigt avgörande för vår existens. LpSS kommer att verka för en helhetssyn på samiska rättigheter vid exploateringar. Nuvarande mineralpolitik är utarmande på flera plan och samers rätt till självbestämmande bortses helt ifrån. I de fall där exploateringar och intrång trots allt sker måste vinster av mineralvärdet även komma samerna och övriga drabbade lokalsamhällen till del. Nuvarande minimala mineralersättning förvärrar situationen då den uppmuntrar lycksoökande prospekteringsbolag från hela världen att bedriva prospektering i Sverige och Sápmi. Detta utan att alla samer som berörs av ett gruvprojekt kan påverka.

Gruvexploateringarna har även betydelse för alla de människor som lever, vistas och bedriver näringar kring de aktuella mark-, luft- och vattenområdena. Nuvarande mineralpolitik är direkt oansvarig. I dagsläget beviljas gruvprojekt tillstånd trots att de utsätter människor och hela ekosystem för allvarliga risker och konsekvenser, t.ex. genom att planera för dagbrott och storskalig gruvbrytning i reglerade älvar, nära kraftverksdammar och i anslutning till vatten där folk fiskar och tar sitt dricksvatten.

Gruvprojekt kan i dagsläget pågå i årtal med provborrningar och provbrytningar innan slutlig miljökonsekvensbeskrivning och miljöprovning görs. Detta får förödande konsekvenser på lokalsamhällena då medborgarna helt utlämnas till exploatörers och hoppfulla kommunpolitikernas vinklade information. Exploatörer och dess lobbyorganisationer har enorma resurser, vilket enskilda medborgare och lokalsamhällen saknar. Granskning av gruvprojekt, som kanske är direkt olämpliga från första början, lämnas till mark- och miljödomstolen efter årtal av ensidig propaganda från exploatörerna. Detta är ett enormt demokratiproblem och man häpnar över att så sker i Sverige idag. Nuvarande prospekteringsgång skapar grogrund för konflikter och fortsatt kolonisation. En utveckling som LpSS starkt ifrågasätter.

Landspartiet Svenska Samer kommer att fortsätta arbeta för en förändring av den nuvarande kolonialistiska mineralpolitiken som Sveriges regering driver på. Detta är avgörande för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och alla samers fortsatta möjligheter att leva och verka i Sápmi.

LpSS säger ja till samiskt självbestämmande och nej till ytterligare exploateringar i Sápmi, så länge den kolonialistiska synen försätter råda hos stat och myndighet.

För Landspartiet Svenska Samer

Lars-Jonas Johansson, partiledare

Tua Rydberg, sametingsledamot

Marie Persson, sametingsledamot